

Ovast á skránni til næstu samráðingarnar

Oddagrein

LANDSSTYRISMAÐURIN í figgjarmálum og formaðurin í figgjarmeivndini hava báðir alment sagt, at neyðugt verður nú við einum munandi skattalætta til serliga lág- og miðalinntøkur.

SOSIALURIN er púra samdur í hesum, og vit seta okkara álit á, at hetta fer at eydnast, tí vit duga at síggja, hvat annars fer at henda, um vit ikki náa hesum máli.

TAD kann tykjast mongum, at slík úttalilsir sum hesi eru ov bílig og bert hava sum endamál at tekkjast veljarunum. Men soleiðis eiga tey ikki at skiljast, tí hetta prógvar bert, at tad eru politikarar, sum hava skilt álvaran í stóru fólkaflytingini.

TAD er mangt, sum bendir á, at lyklatalini í okkara búskapi eru munandi betri nú, enn tey áður hava verið. Eisini eru tad onnur viðurskipti, sum peika á, at ein ávis framgongd er á so mongum økjum. Men framhaldandi hava vit ein neyv og strangan figgjarpolitikk fyri neyðini.

TÁ prátað verður við manrin á gøtuni í dag, so gongur ikki long tíð fyrr enn prátið snýr seg um høga skattatrystið, og at fólk hava ílt við at síggja eina meining við dagliga stríðnum, tí tey fáa ikki endarnar at rækka saman.

GLEÐILIGT er tad tí, at bæði drotningin og Marianna Jøved hava skilt álvaran í fólkaflytingini. At so Richard Mikkelsen eftir øllum at døma eisini hevur skilt hesar trupulleikar bendir kanska á, at samráðingarnar í summar fara veruliga at snúgva seg um hetta.

TAD verður av mongum spátt, at summarið fer at geva ein vøkstur í flytingini av landinum. Hagstovan sigur tó, at tøluni beint nú eru positivari enn somu tíð í fjør, men hesin spádómur um vøkstur í fólkaflytingini ríður okkum sum ein marra.

MEN lat okkum gera eitt greitt, og tad er, at tad, sum kann steðga flytingini er, at vit í Føroyum fáa á leið somu livilíkindi sum í okkara grannalondum og tad serliga í Danmark. T.v.s. at okkara privatøkonomi verður á leið á sama støði sum í eitt nú Danmark. Men við okkara skattatrysti er nettolønin í Føroyum munandi minni enn í Danmark.

TÍ má okkara privatøkonomi setast ovast á dags-skránni til komandi samráðingarnar við danir í summar. Vit mugu fáa eina avtalu, sum ger, at partur av landskassans stóru rentuútreiðslum á einhvønn hátt verður antin strikaður ella parkeraður, soleiðis at vit fáa ráð at geva eina upphædd út í skattalætta. Soleiðis ber til, at avtalaða ætlanin um hallið á figgjarlógini kann haldast.

LÍTIL meining er í at fáa samfelagsins viðurskipti í rættlag, um vit ikki hava tad fólkatilfeingj, sum er lívsnevvin í føroyska samfelagnum. So skattatrystið og privatu livilíkindi føroyinga má og skal setast ovast á dags-skránni.

Sosialurin

Jóannes Eidesgaard, figgjarmálaráðharri:

Betri eftirlit við almennum pengum

Tær sparingar, sum skulu gerast á figgjarlógini komandi árinu eru tætt tengdar at teimum inntøkumøguleikum, sum verða í samfelagnum. Landsstýrið er í ferð við at umleggja figgjarlógararbeiðið, soleiðis at betri eftirlit verður við almennu pengunum

Tad verður ikki talan um at fara út og skula spara 70 mill. kr. á komandi figgjarlóg, soleiðis sum Dimmalætting skrivir gjár sigur Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður í figgjarmálum við Sosialin.

-Tá vit siga, at vit skulu hava javnvág í 1998, sum avtalað er og vit í løtuni hava 210 mill. í halli, so er tad sjálvandi matematiskt rætt at siga, at vit skulu klára at spara 70 mill. kr. um árið. Men so einfalt er tad ikki.

Í avtaluni við danir stendur nevniliga eisini, at hetta er treytað av, at hallið kann fáast burtur við øktum inntøkum.

Tad eru tær øktu inntøkurnar, sum eru ein avgerandi fortreyt fyri, um vit rækka málinum um hallið á figgjarlógini.

Fara vit út nú og skulu spara 70 mill. kr. á figgjarlógini, uttan at vit fáa nakran ókeypis vinning við at vit fáa fleiri inntøkur til samfelagið, so sorla vit alt sundur.

Jóannes Eidesgaard heldur tí, at slík skrivning í bløðunum bara ørkymlar.

-Tad er eitt samanspæl á útreiðslukarminum men so sanniliga mest á inntøkkarminum.

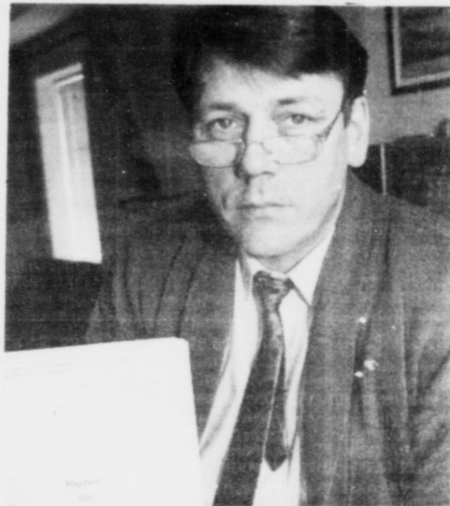
Hann leggur dent á, at tad er tann grunnleggjandi fortreyt fyri, at hatta málið kann røkka.

Stór umleggin í figgjarlógararbeiðinum

Hvat viðvíkur sjálvari figgjarlógini, har sagt verður, at landsstýrið skal vera ov seint á veg við uppskotinum fyri næsta ár, sigur Jóannes Eidesgaard, at orsökini til hetta er tann, at teir eru í ferð við at gera eina stóra umlegging av øllum figgjarlógararbeiðinum, sum hevur gjørt, at umsitingin ikki er liðug fyrr enn nú.

Jóannes Eidesgaard sigur, at talan er um rættliga radikala umbroyting í sjálvum figgjarlógararbeiðinum.

Fyri tad fyrsta skulu stovnarir í framtíðini gera munandi meira vittevnað og kvalifiseraðar viðmerkingar til síni tøl enn í dag. Hvør stovnur sær skal nú lýsa sjálvt endamálið við

stovninum. Tvs. allar funktiónir sum stovnurin hevur og hvussu nógv orka verður brúkt til hvørt av teimum endamálum, sum stovurin arbeiðir við.

Harafrat verður farið yvir til bruttojáttan - frá núverandi nettojáttan.

Ábyrgd plaserast

Í tráð við tí nýggju stýris-skipanarlógina er ætlanin at fara yvir til at hava nakrar játtanarkarmar, soleiðis at tad týðuliga framgongur av figgjarlógini, hvørji øki hvørjir landsstýrismenn sær hava ábyrgd av. Tad skal ongantíð verða ivi um, hvør landsstýrismaður hevur ábyrgd av hvørjum.

Harafrat er ætlanin í hesum figgjarlógararbeiðinum at hava fyra ymisk sløg av játtanum.

Ein hevur ikki hesar stóru klumparnar meira. Men ein definerar, um tad er rakstrarjættan, fløgujættan, viðlíkahaldsjættan osfr.

Stovnarir fáa eisini ymiskar reglar at ganga eftir, alt eftir um talan er um rakstur, fløgur osfr.

Men høvuðsendamálið er at fáa eitt nógv neyvari eftirlit við, hvat tad almenna brúkar pengarnar til.

Øðrvísi sparing

Jóannes Eidesgaard sigur, at ein av móguleikum, sum nú letur seg upp, er, at skulu tad gerast sparingar í framtíðini, so hevur ein við

nýggjum figgjarlógararbeiði av umrødda slag móguleika fyri at gera heilt aðrar sparingar enn tær vit higartil hava tosað um.

Higartil hava vit nevniliga bara tosað um at gera prosentvisar niðurskurðir yvir alla linjuna, tvs. plenuklippameodan.

-Eg vil siga, at figgjarlógin, soleiðis sum hon hevur verið skrúvað saman frammanundan hevur tú ikki havt móguleika fyri øðrum enn tí háttinum. Men at tú nú kanst fara inn og veruliga máta tingini, fer at geva heilt nýggjar móguleikar fyri at fremja skilabetri og neyvari sparingar.

Henda skipan verður vónandi klár til figgjarlógina, sum verður lögð fram í 1996.

jan

Summartónar '95 í dag & í morgin

TÝSDAGIN 27. juni

Kl. 19.30 Norðurlandahúsið

Føroyskt kvøld

Kl. 19.30 Skála / Skúlin

Joanna Johansen - Elsa Súsanna Dalsgaard - Jesper Koch

Kl. 19.30 Klaksvík / Christianskirkjan

Rødovre Percussion

MIKUDAGIN 28. juni

Kl. 16.00 Nólsoy / Skúlin

Novalis

Kl. 19.30 Norðurlandahúsið

Jesper Koch - Rødovre Percussion

Kl. 19.30 Húsavík / Skúlin

Freudenthal Duo - Mideaki Nitta Kazuyoshi Hashimoto

Næstu konsertirnar verða lýstar í blaðnum mikudagin 28. juni.

Summartónar